

Problem Solving and Programming

ගැටළු විසඳීම හා පරිගණක
ක්‍රමලේඛනය

Anton Gajasinghe
BSc. – University of Kelaniya
PGDIP for IT – University of Peradeniya

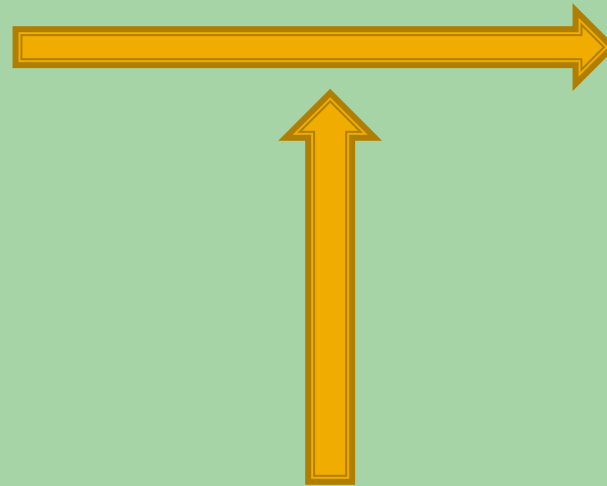
Problems ?

ගැටළු ?

- දත්ත ඇති නමුත් තීරණ ගැනීම සඳහා අපට වැදගත් වන්නේ තොරතුරුය.
- තිබෙන දත්ත වලින් අවශ්‍ය තොරතුරු සකස්කර ගැනීම ගැටළුවකි. ගැටළු ඕනෑම තැනක තිබිය හැකිය. මිනිසුන් ගැටළු විසඳන ආකාරය ඉතා සංකීර්ණය.
- නමුත් පරිගණක ක්‍රමලේඛකයෙක් ගැටළු විසඳීමේ දී එම ගැටළුව විසඳන ආකාරය ඉතා සරල පියවර වලට වෙන්කර ගත යුතුය. ඉන්පසු එම පියවරයන් පරිගණක කේත බවට පත් කළ හැකිය.

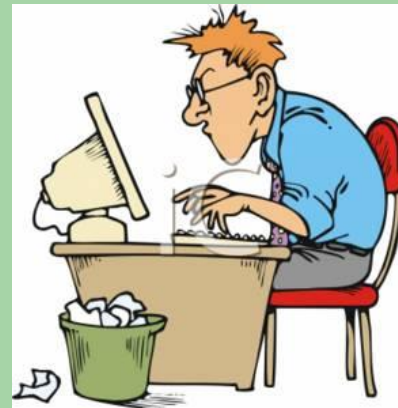
Computer Programming?

Data

Required
Information

Need a software to accomplish the task. Programmers develop software using a Computer programming Language

Three Steps to Programming

Good programmers write programs in three steps.

1. **Identify the Problem**
2. **Simplify the Solution**
3. **Code the Solution**

Identify the Problem

We assume, we have to divide students into two houses of the school for inter house meet.

What are the Inputs, Process and Outputs?

We can divide student's admission number by two.

Inputs - Students' Admission Number

Process - Student's Admission Number / 2
If remainder = 0 - House A
If remainder = 1 - House B

Outputs – Student's House Name

How to make a cup of tea?

We need identify,
1. Inputs
2. Process and
3. Outputs
clearly.

Algorithms

යම් කාර්යයක් ඉටුකිරීම සඳහා/යම් ගැටළුවක් විසඳීම සඳහා අනුපිළිවෙලින් ලබා දෙන නිශ්චිත පියවර ගණනකින් සමන්විත උපදෙස් මාලාවක් (set of instructions) ඇල්ගොරිතමයක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය.

- ගැටළුවක් විසඳීම සඳහා අනුගමනය කරන ක්‍රමවේදයක් ඇල්ගොරිතමයක් (Algorithm) ලෙස හැඳින්වෙයි.
- ඇල්ගොරිතමයක් රූපමය ආකාරයෙන් (Graphical) හෝ ලිඛිත ආකාරයෙන් (Textual) දැක්විය හැකි ය.
 - රූපමය ආකාරයෙන් - ගැලීම් සටහන්
 - ලිඛිත ආකාරයෙන් - Pseudo Code

ඇල්ගොරිදමයක ලක්ෂණ

- නිවැරදි වීම
- පැහැදිලි වීම
- සීමිත පියවර ගණනක් තිබීම (ආරම්භය හා අවසානය)
- අනුපිළිවෙලක් තිබීම
- එක ගැටළුවකට විසඳුම් කිහිපයක් (ඇල්ගොරිදම) තිබිය හැකිය

ඇල්ගොරිදම

Start

Input Admission Number
Admission Number/2

If remainder = 0 then
 House = House A
If remainder = 1 then
 House = House B
end

- සංඛ්‍යා දෙකක් එක්තු කිරීම නිවැරදිව සිදුකිරීම සඳහා ඇල්ගොරිදමයක් ලියන්න.
- කහ ඉර මතින් පාර හරහා නිවැරදිව මාරුවන අකාරය දැක්වීම සඳහා ඇල්ගොරිදමයක් ලියන්න.

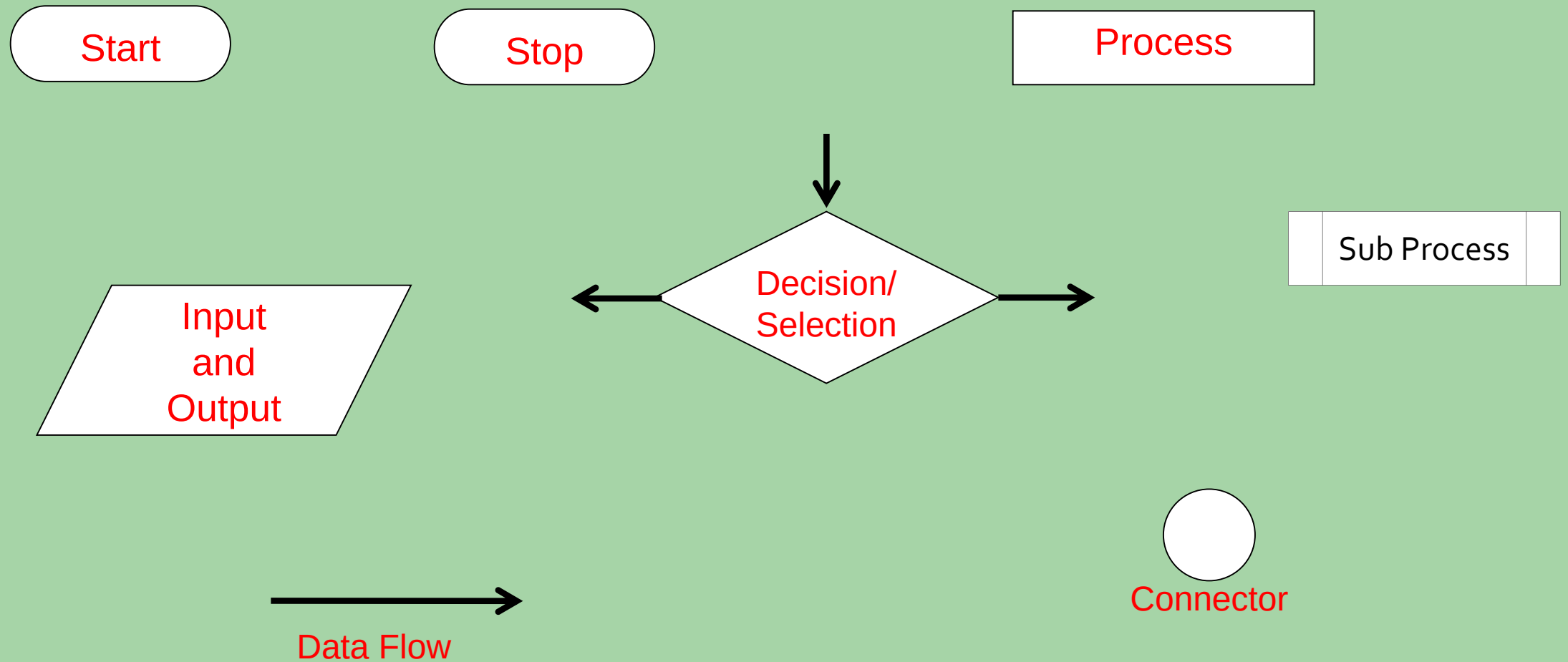
ක්‍රමලේඛ සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය

1. ඇල්ගොරිද්මයක් ගොඩ නැගීම
2. කේතනය
3. පරීක්ෂාකිරීම

Flowcharts

- Flowcharts are examples for algorithms
- Flowcharts aid in breaking down problems because they only allow one step per symbol.
- Very good tool for break down the solution for simplest steps
- Using standard symbols for drawing flowcharts.
- Each symbol in a flowchart represents one step in the solution.
- Flowcharts are visual representations of an *algorithm*.
- Flowcharts use easy-to-understand symbols to represent actions on data and the flow of data.
- Language independent.

Symbols of the flowcharts

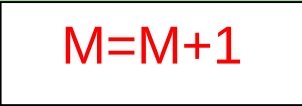

- **Terminators** begin and end each flowchart.

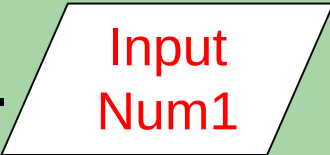
Start/End

- A **Process** is used to represent a single event which requires no interaction from an outside entity.

M=M+1

- **Input and Output** boxes show interaction with an outside entity.

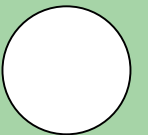

Input
Num1

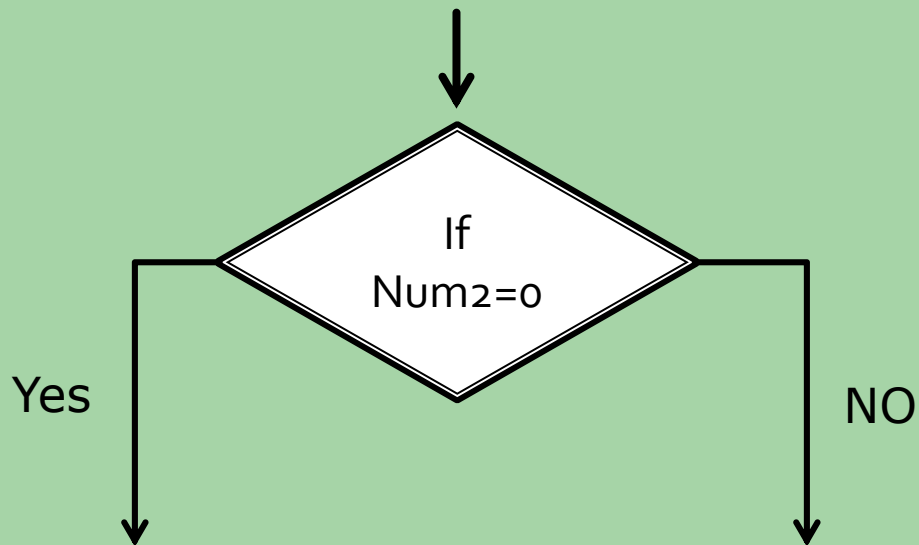
- **Data Flows** connect the different symbols.

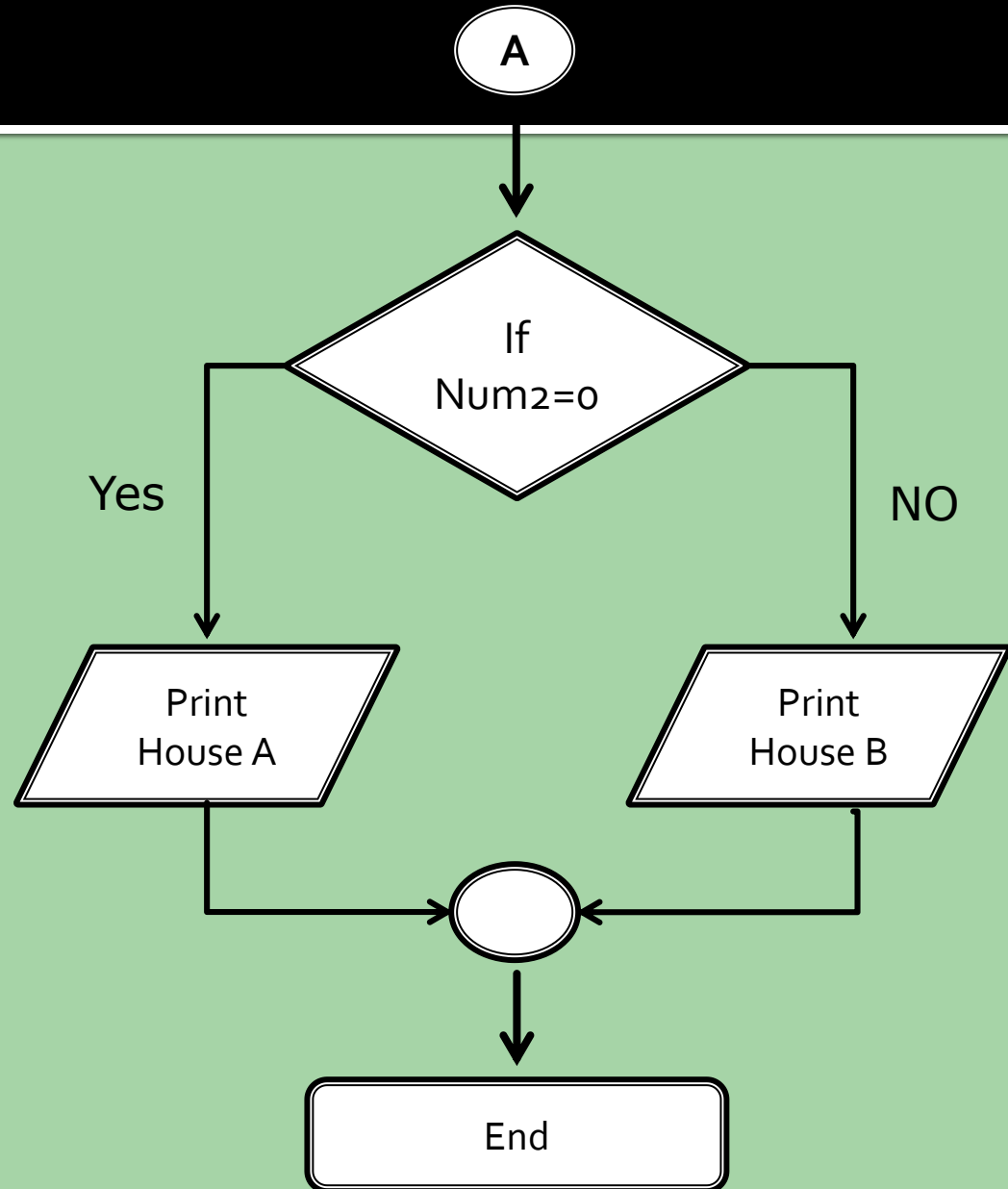
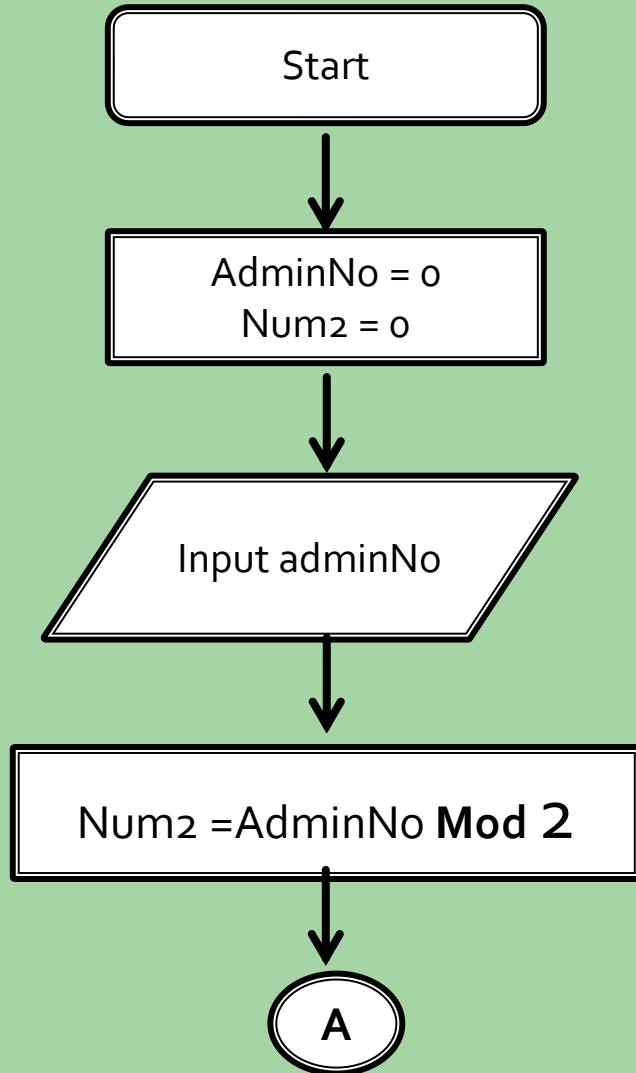

- **Connectors** can also be numbered, in order to allow movement from one page to another, for example.

- **Decision** Box create two data flows from one. A Decision diamond ALWAYS has True/False or Yes/No written on the left and right sides.

විචල්‍යයන් - Variables

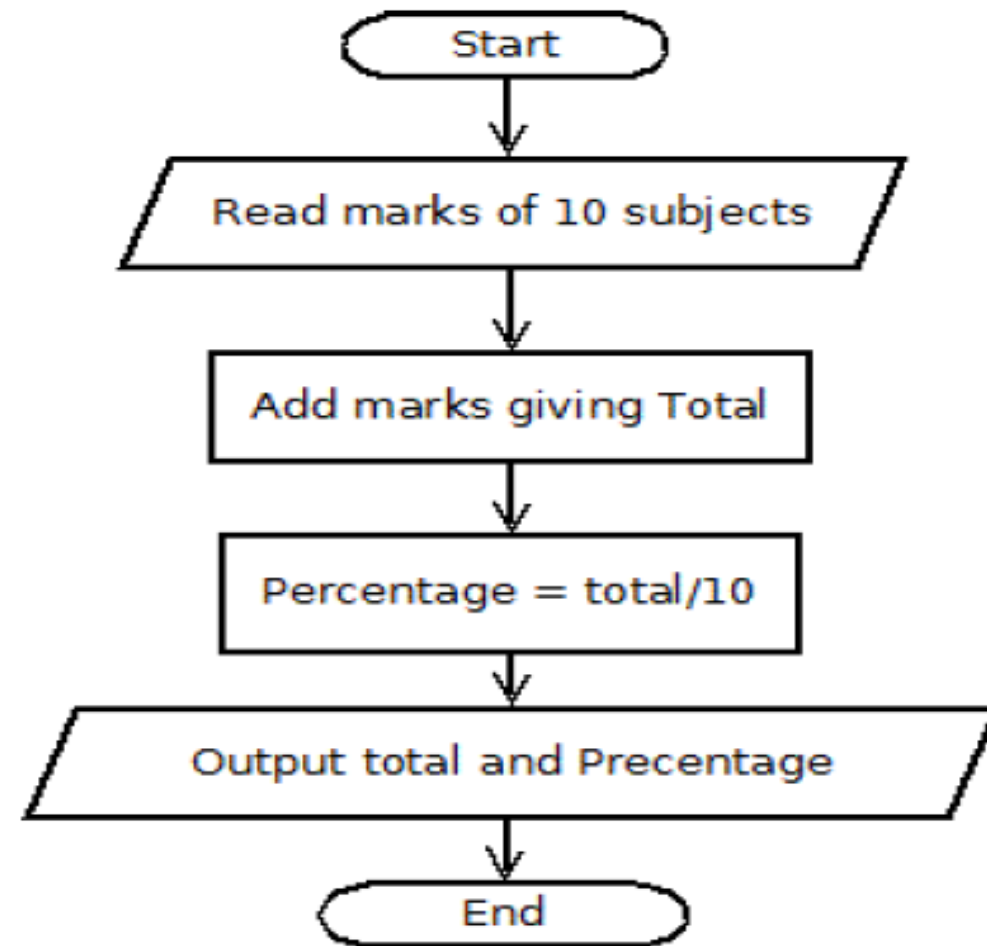
- විචල්‍යයක් යනු යම් දත්තයක් ගබඩා කිරීම සඳහා පරිගණක මතකයෙහි වෙන්කර නම් කරන ලද ස්ථානයක් ය.

ක්‍රමලේඛ ක්‍රියාකරවීමේ දී දත්තයන් තාවකාලික ව ප්‍රධාන මතකයේ තබා ගැනීමට අවශ්‍ය වේ. මෙසේ දත්තයන් මතකයේ තාවකාලික ව තබා ගැනීම සඳහා විචල්‍යය භාවිත වෙයි. පරිගණකයේ ප්‍රධාන මතකයේ නිශ්චිත කොටසකට ප්‍රවේශ වීම සඳහා උපයෝගී කරගත හැකි සංකේත නාමයක් ලෙස විචල්‍යයක් දැක්විය හැකි ය. මෙලෙස විචල්‍යයක් මතකයේ කිසියම් කොටසකට තාවකාලික ව අනුබද්ධ කළ විට එම විචල්‍යය උපයෝගී කර ගෙන එම අදාළ මතක කොටසේ විවිධ දත්ත තාවකාලික ව ගබඩා කිරීම සහ නැවත ලබා ගැනීම සිදු කළ හැකි ය.

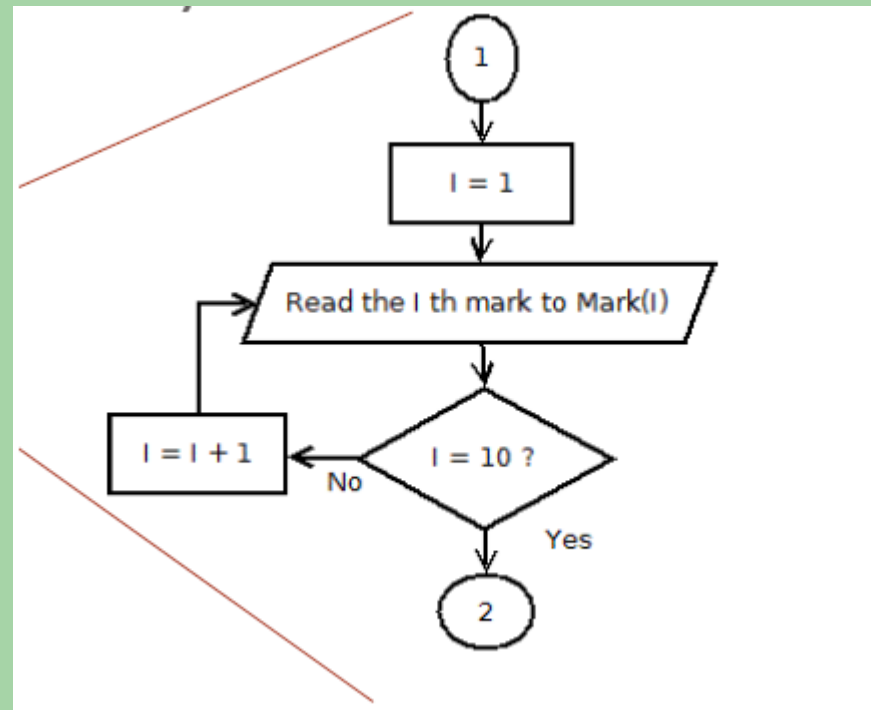
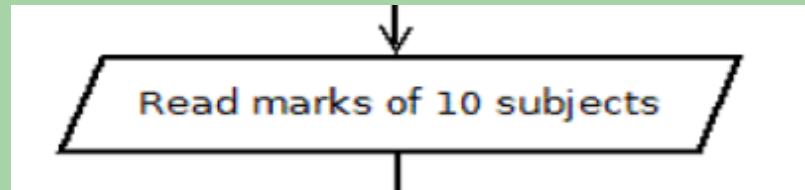
We can use comparison following operation in pythone

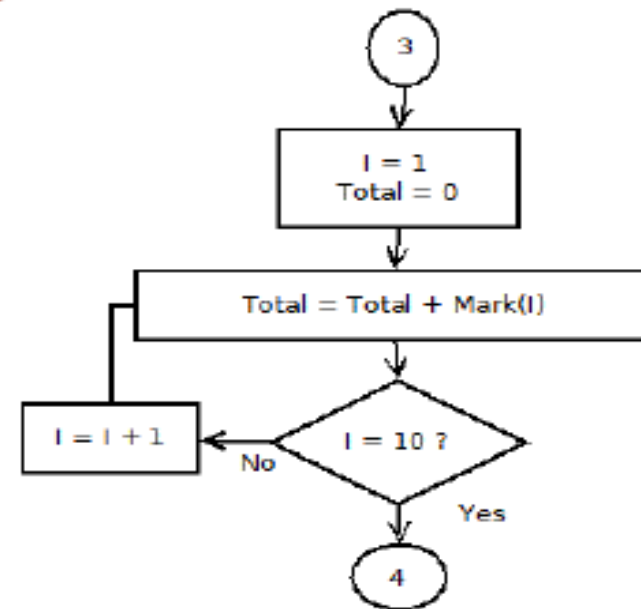
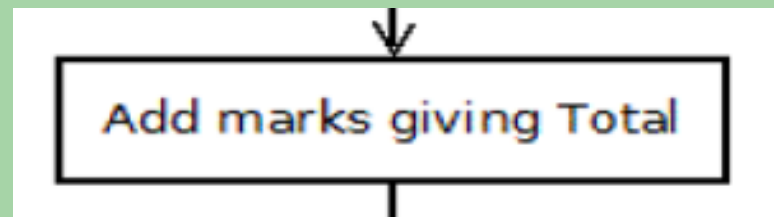
Operation	Meaning
<	strictly less than
<=	less than or equal
>	strictly greater than
>=	greater than or equal
==	equal
!=	not equal

Example (Macro Level – Solution 1)

Micro Level

Control Structures - පාලන ව්‍යුහයන්

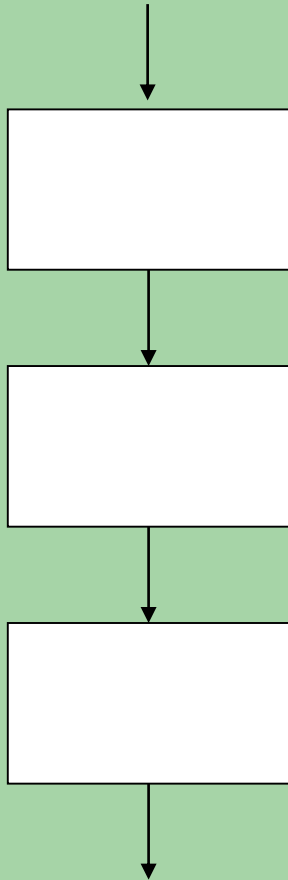
ගැලීම් සටහන් සඳහා භාවිතා කරන පාලන ව්‍යුහයන් (Constructs) ආකාර 3කි.

1. Sequence - අනුක්‍රමය

2. Selection - තේරීම/වරණය

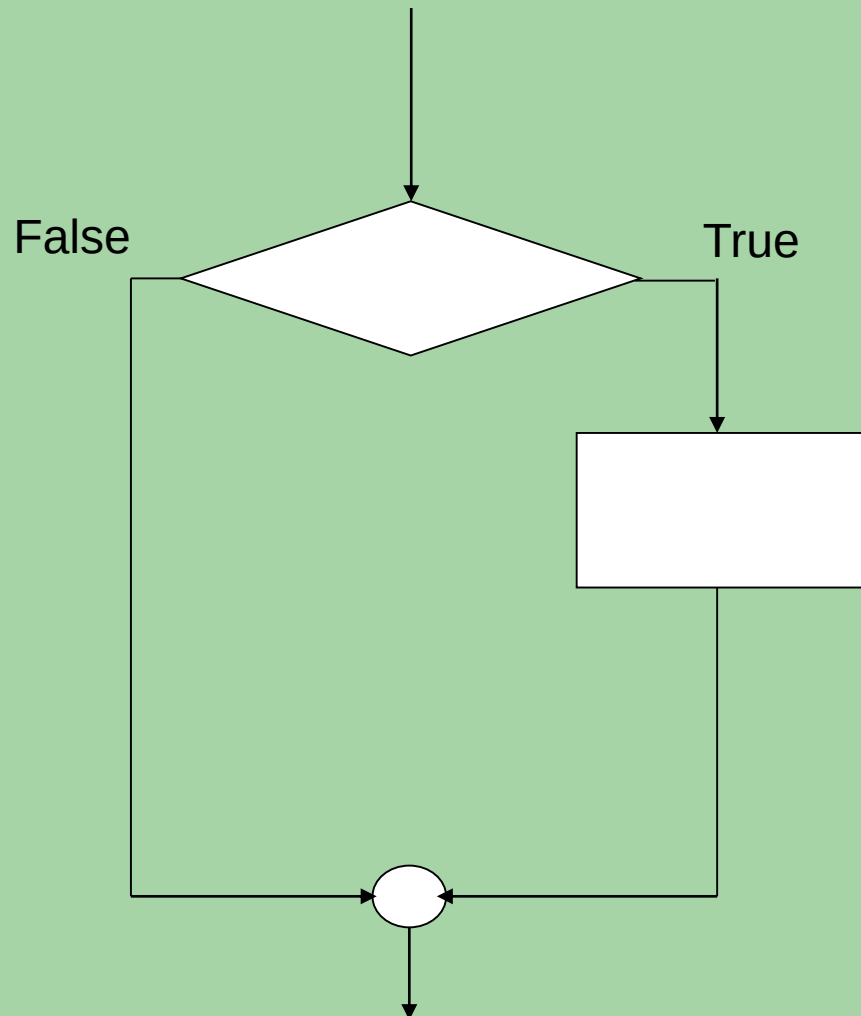
3. Iteration - පුනර්කරණය

Sequence

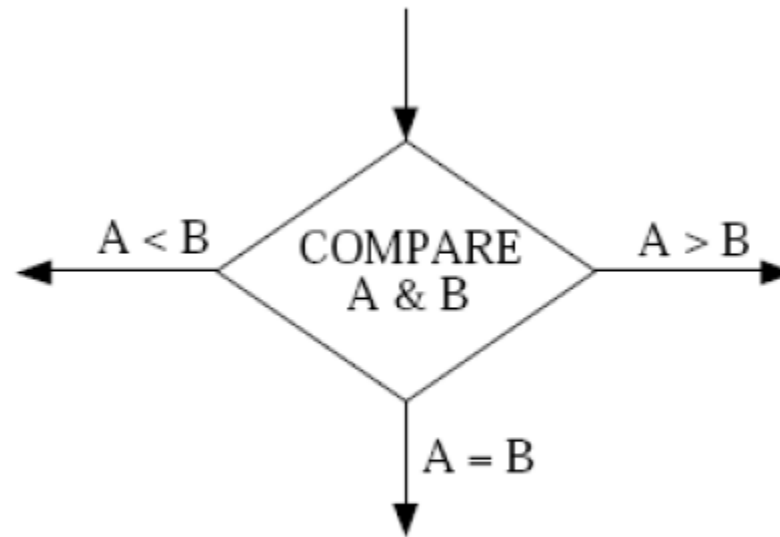
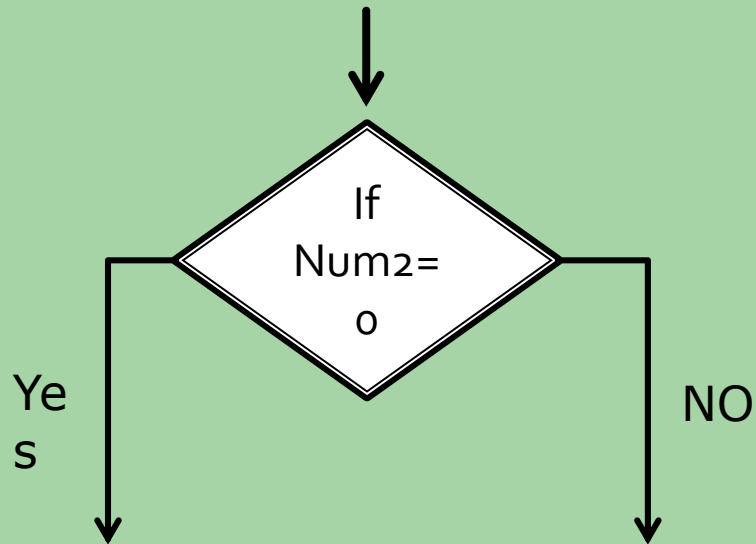
Sequence simply means to perform one step, then the next step, then the next step.

Selection - කේරම/වරණය

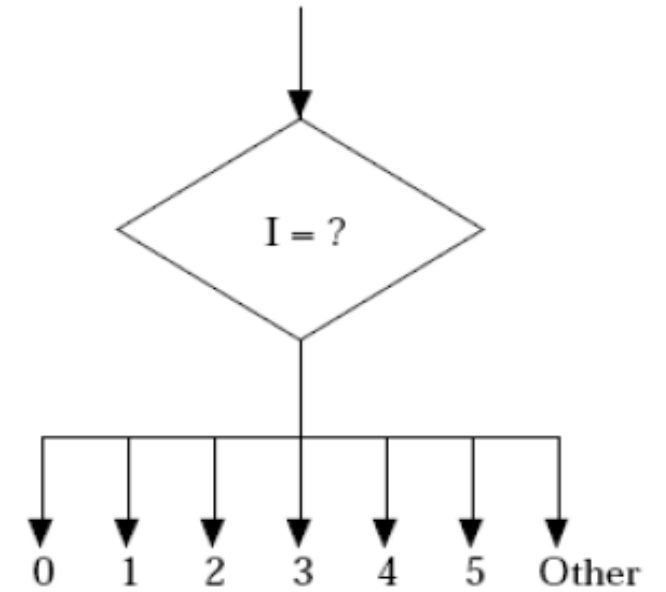

Selection means to perform an action only if a condition is true.

Simple Selection and Multiple Selection

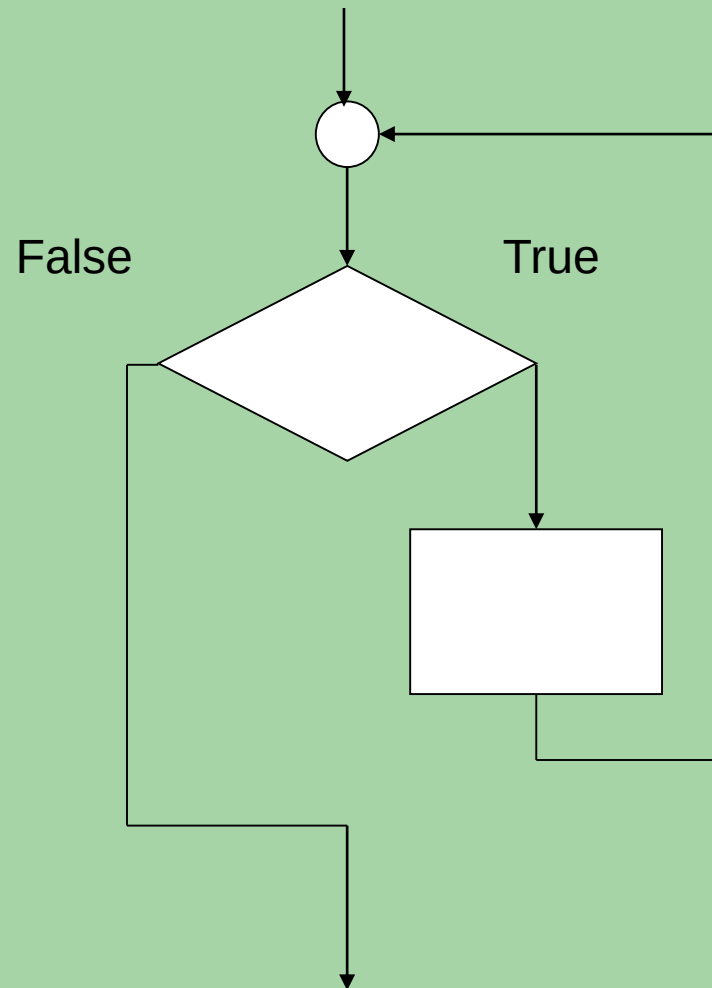

(b) Three-way branch

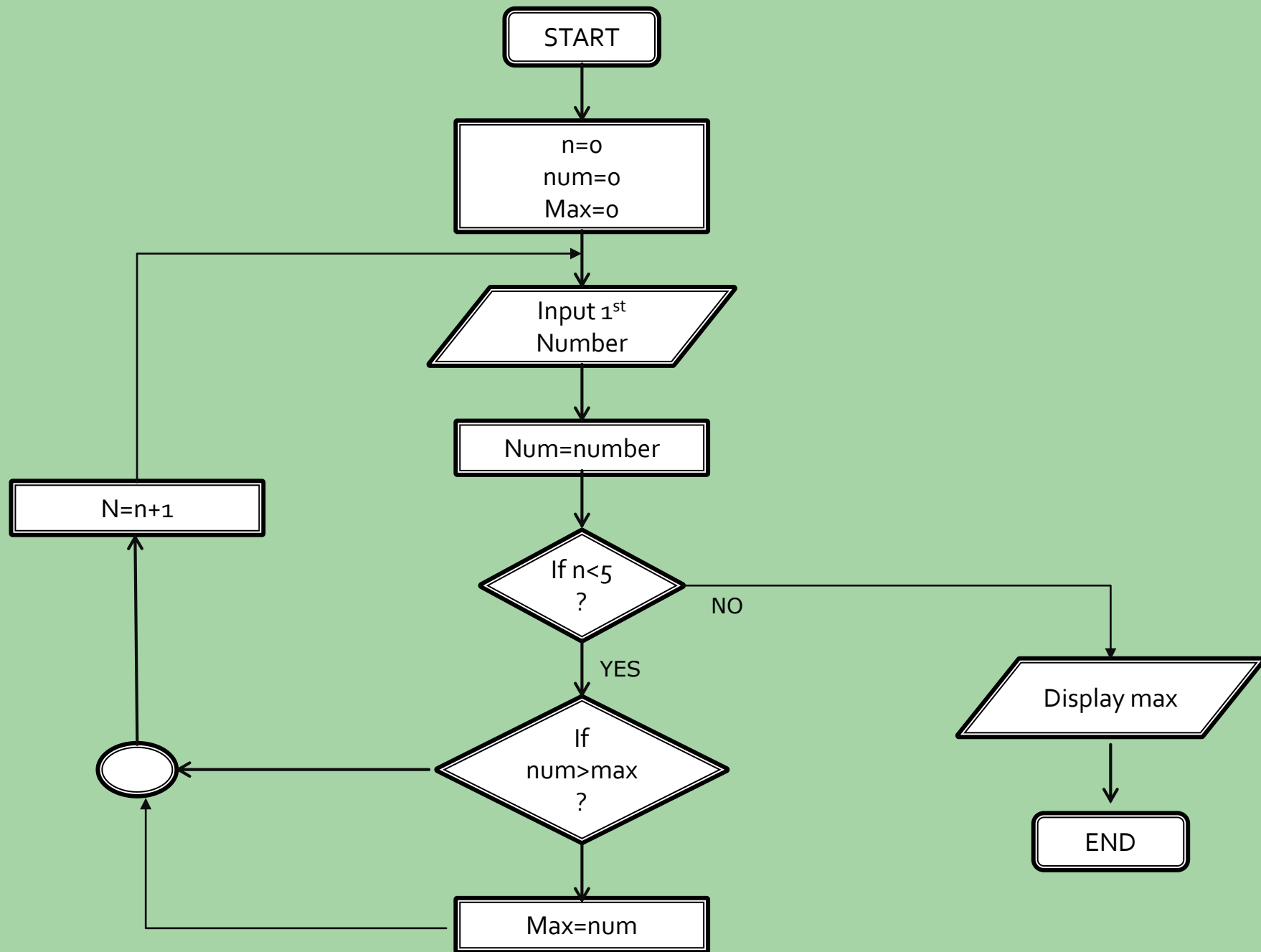
(c) Multiple-way branch

Repetition - පුනරාවර්තනය

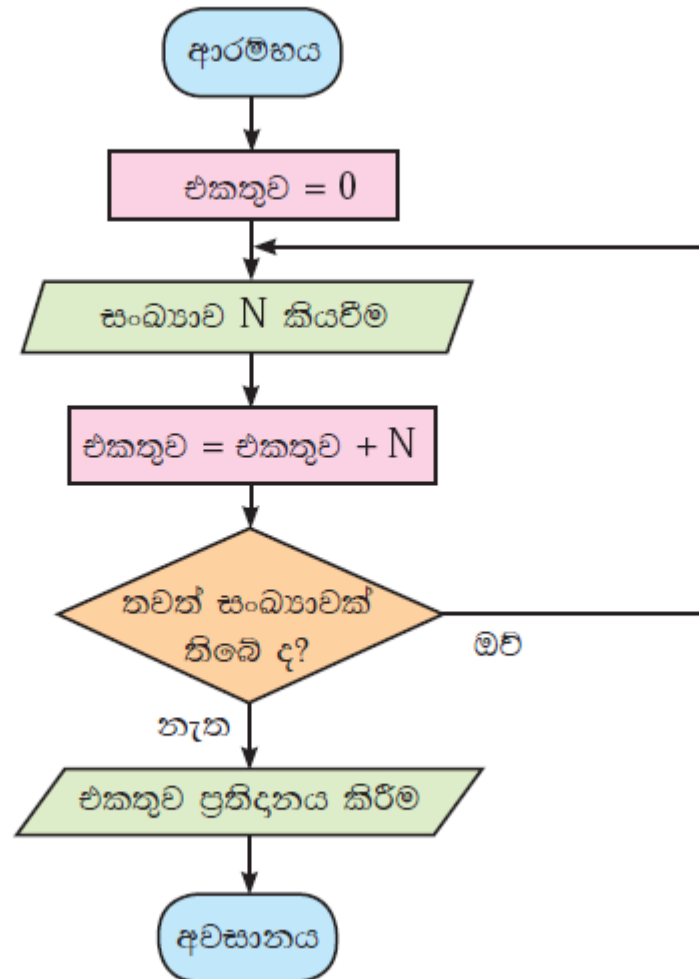

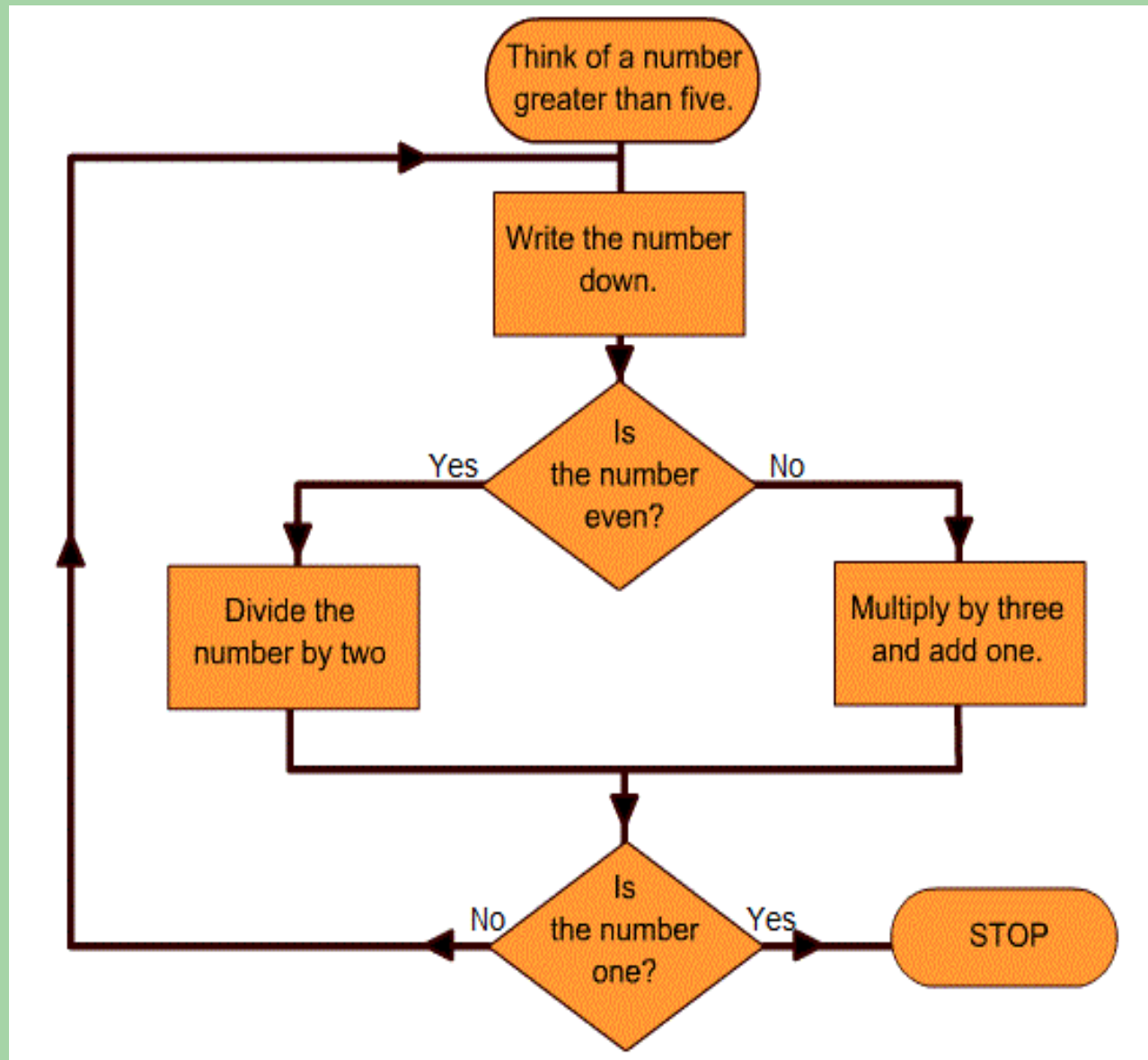
Iteration means to perform an action as long as a condition is true. It's also known as **looping**.

ඔබේ නම 5 වතාවක් තිරයේ මුද්‍රණය කිරීම

සංඛ්‍යා සමූහයක එකතුව සෙවීම

ගැලීම් සටහන් අදින්ත

1. සංඛ්‍යා 5කින් විශාලම සංඛ්‍යාව සෙවීම
2. සංඛ්‍යා 5කින් කුඩාම සංඛ්‍යාව සෙවීම
3. ඔබේ නම 5 වතාවක් තිරයේ මුද්‍රණය කිරීම
4. 7 හි මුල් ගණකාර 12 ලබා ගැනීම
5. පාඨමාලාවක් සමත්වීම සඳහා පැමිණීම 74% ට වැඩි වීම හා සාමාන්‍ය ලකුණු 59ට වඩා වැඩි විය යුතුය. සාමාන්‍ය ලකුණු 60 ට වඩා අඩු නම් නැවත විභාගයට පෙනී සිටිය යුතු අතර පැමිණීම 75%ට වඩා අඩුනම් මුළු සිට පාඨමාලාව හැදෑරිය යුතුය.

Problems

6. ළමුන් දස දෙනෙකු ගණිතය විෂයට ලබාගත් ලකුණු වල එකතුව හා සාමාන්‍ය අගය සොයා සාමාන්‍ය අගය 50 හෝ 50ට වැඩිනම් “Good” ලෙසත් නැතිනම් “Bad” ලෙසත් ප්‍රදර්ශනය කිරීමට ගැලීම් සටහනක් අඳින්න.
7. Draw a flowchart to find the sum of first 50 natural numbers.
8. Draw a flowchart for computing factorial N ($N!$) (එකේ සිට දෙන ලද සංඛ්‍යාවක් දක්වා සංඛ්‍යාවල ගුණිතය ලබා ගැනීම සඳහා ගැලීම් සටහනක් අඳින්න.)

Problems

9. දෙන ලද විෂයන් සංඛ්‍යාවක ලකුණු ඇතුළත් කළ පසු එම ලකුණු වල එකතුව හා සාමාන්‍ය ලබා ගැනීම සඳහා ගැලීම් සටහනක් අදින්න.
10. දෙන ලද සංඛ්‍යා රාශියකින් විශාලම සංඛ්‍යාව සෙවීම සඳහා ගැලීම් සටහනක් අදින්න. (-1 ඇතුළත් කළ විට වැඩසටහනින් ඉවත්වී විශාලම සංඛ්‍යාව මුද්‍රණය වේ.)
11. දෙන ලද සංඛ්‍යාවක් ඉතිරි නැතිව බෙදෙන සංඛ්‍යා සියල්ල මුද්‍රණය සඳහා ගැලීම් සටහනක් අදින්න.

Pseudo Codes

ව්‍යාජ කේත

Pseudo Code

- පරිගණක වැඩසටහන් ලිවීමේ දී භාවිතා කරන පරිගණක භාෂාවේ නීති රීති වලට අනුකූලව එහි අඩංගු Keywords භාවිතා කර codes ලිවිය යුතුයි. මෙය පරිගණක භාෂාවෙන් භාෂාවට වෙනස් වේ.
- නමුත් මෙලෙස පරිගණක භාෂාවක් මත පදනම් නොවී යම් කාර්යක් ඉටු කිරීම සඳහා මානව භාෂාවක් භාවිතා කරමින් ලියන උපදෙස් (වගන්ති) ව්‍යාජ කේත ලෙස හඳුන්වයි. එසේ වුවද ව්‍යාජ කේත ලිවීමේ දී අත්‍යාවශ්‍යය Keywords කිහිපයක් භාවිතා කරයි.

Examples:-

BEGIN, START, END

SET, CALCULATE, COMPUTE

INPUT, READ, GET, OBTAIN

OUTPUT, PRINT, DISPLAY

IF THEN ELSE END IF, WHILE END WHILE, FOR NEXT, REPEAT UNTIL

Rules for Pseudo codes

එක ජේළියක එක වගන්තියක් පමණක් ලියන්න

Keywords කැපිටල් අකුරෙන් ලියන්න (Not Essential)

අතු බෙදීම් පෙන්වීමට **Indents** තබන්න

End multiline structures

Keep statements language independent

පාලන ව්‍යුහ - 1. අනුක්‍රමිකය (Sequential)

BEGIN

Width = 0

Height = 0

Area = 0

Assign Values for
the Variables

INPUT width

INPUT HEIGHT

Area=width * Height

Display area

End

Sequence

2. සරල තේරීම - Selection (IF-THEN-ELSE)

Binary choice on a given Boolean condition is indicated by the use of four keywords: IF, THEN, ELSE, and ENDIF. The general form is:

```
IF condition THEN
    sequence 1
ELSE
    sequence 2
ENDIF
```

තෝරා ගැනීමේ ප්‍රකාශන (Selection Statements)

IF Then ප්‍රකාශනය

උදාහරණ

If marks $\geq$ 50 Then

Display "Pass"

Else

Display "Fail"

Endif

Selection ((IF-THEN-ELSE))

Begin

Input number1

Input number2

If number1>number2 Then

 Print number1

 Print this is larger one

Else

 Print number2

 Print this is larger one

End if

End

පුනරාවර්තක ප්‍රකාශන - Repetitive/Iteration Statements

1. For Next
2. While Do
3. Repeat Until

WHILE DO Loop

The WHILE construct is used to specify a loop with a test at the top.

The beginning and ending of the loop are indicated by two keywords WHILE and ENDWHILE.

The general form is:

WHILE *condition* DO

Statements

loop control statement

ENDWHILE

Variable Declaration

BEGIN

Total=0

Count=0

While **count<5** Do

INPUT num

total=total+num

count=count+1

ENDWHILE

PRINT total

END

Condition

Control
Statement

We can use WHILE DO Loop without control statement mention below.

```
BEGIN
```

```
Total=0
```

```
Num=0
```

```
While num>=0 Do
```

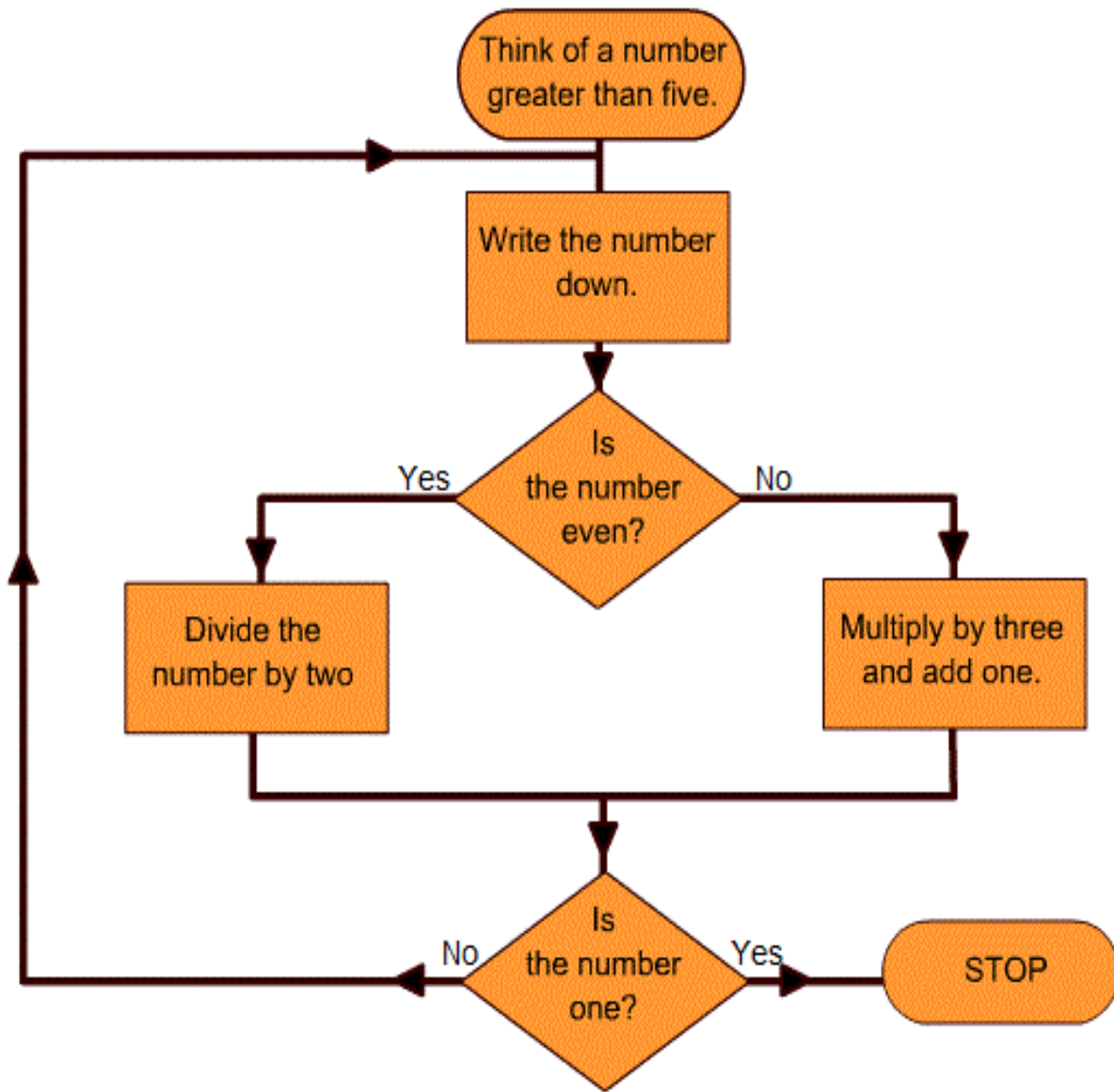
```
    INPUT num
```

```
    total=total+num
```

```
ENDWHILE
```

```
PRINT total
```

```
END
```


BEGIN

WRITE a number

REPEAT

IF number even THEN

$n = \text{number} / 2$

ELSE

$n = \text{number} * 3 + 1$

END IF

UNTIL $n = 1$

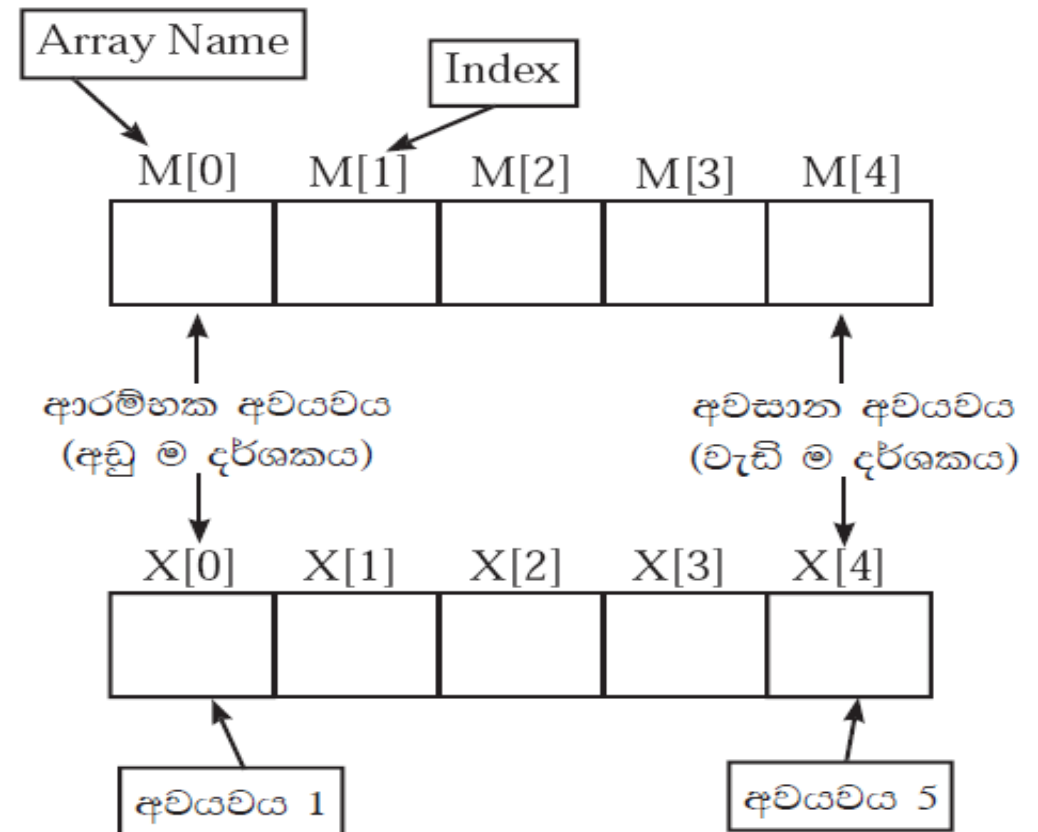
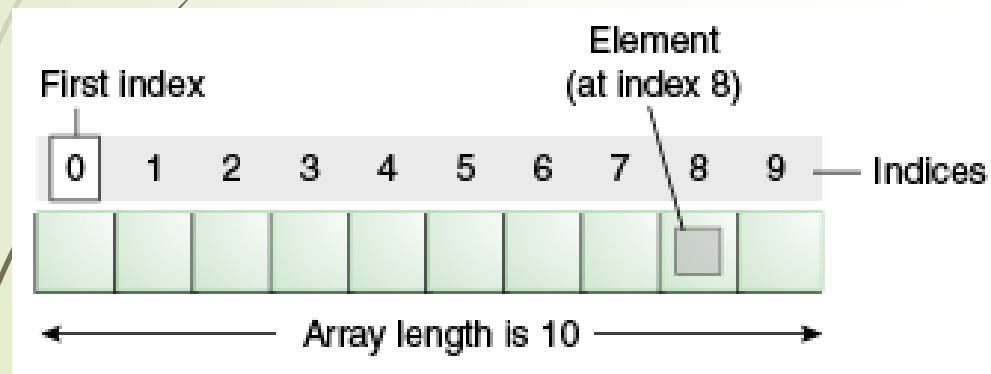
END

Constant

- In computer programming, a constant is a value that cannot be altered by the program during normal execution,

Arrays

- එකම ප්‍රරූපයකට අයත් අසමාන අගයන් සහිත දත්ත එක් විචල්‍ය නාමයක් යටතේ ගබඩා කිරීම අරාවන් (Arrays) ලෙස හඳුන්වයි.

REPEAT UNTIL Loop

This loop is similar to the WHILE loop except that the test is performed at the bottom of the loop instead of at the top. Two keywords, REPEAT and UNTIL are used. The general form is:

REPEAT

Sequence

loop control statement

UNTIL *condition*

Begin

$i=0$

Total =0

Repeat

Total=total+1

$i=i+1$

Until $i=10$

Print total

End

Control Statement and condition?

$i=10$ ලෙස ගෙන ඉහත ප්‍රතිදානයම ලැබීමට
ව්‍යාජ කේතය නැවත ලියන්න

FOR Loop

This loop is a specialized construct for iterating a specific number of times, often called a "counting" loop. Two keywords, FOR and NEXT are used. The general form is:

FOR criteria

 Statement1

 Statement2

Next

BEGIN

Total = 0

FOR i=1 to 10

 total =total +1

NEXT i

PRINT total

END

Begin

For (counter=1 to 10)

 Print counter

Next counter

End

Begin

For (counter=1 to 10 Step 2)

 Print counter

Next counter

End

Check prime Numbers

50

Begin

prime=true

READ a number

Count=2

WHILE (count<number) and (prime=true) DO

IF number is divisible by count THEN

prime=false

ELSE

count=count+1

END IF

ENDWHILE

If prime=true then

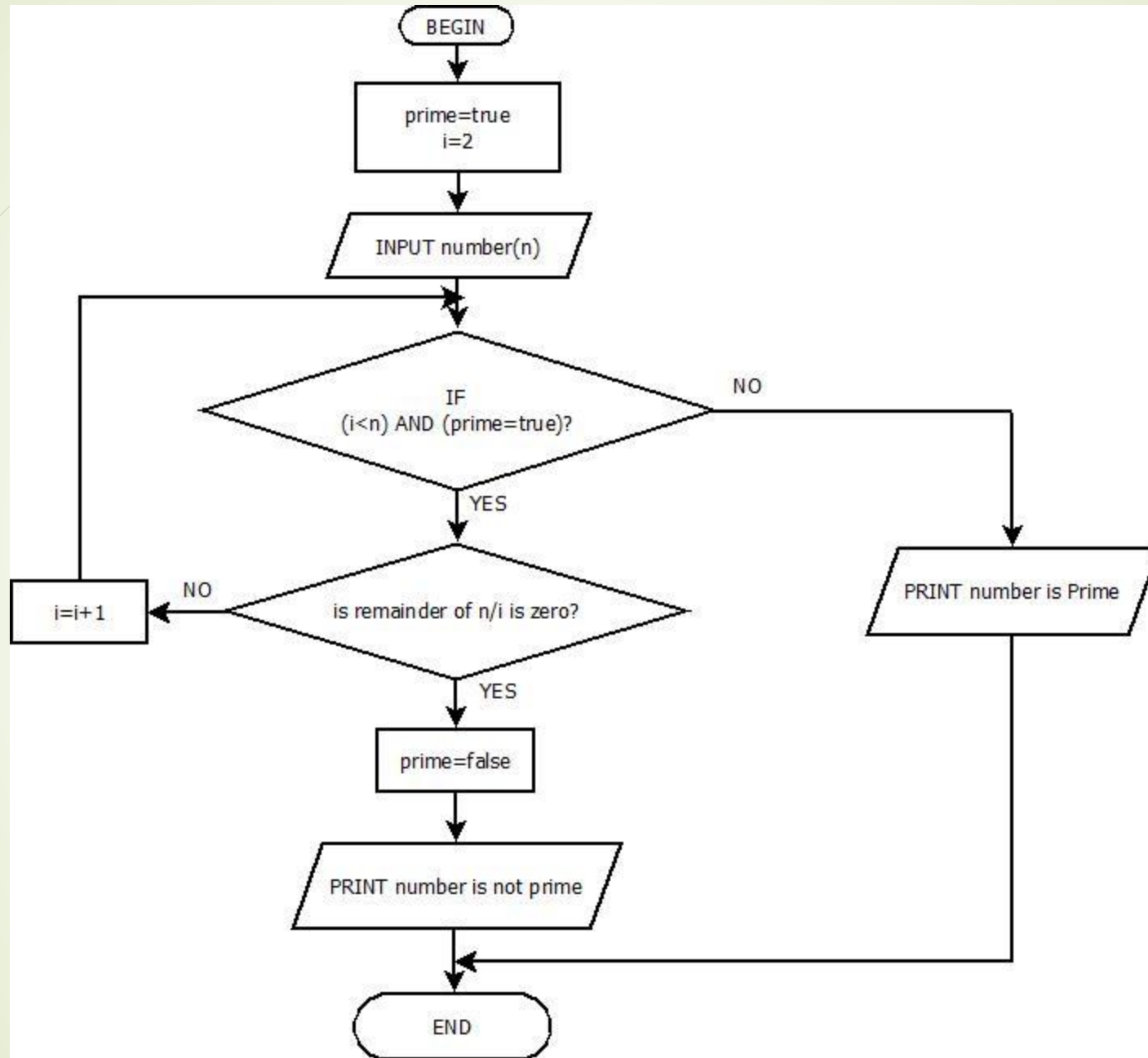
display number "is prime"

Else

display number "is not prime"

End if

End

Begin

Read number

Max=number

Min=number

While number ≥ 0

 if number $>$ max then

 max=number

 else if number $<$ min then

 min=number

 end if

 read number

end while

Display "Maximum is " max

Display "Minimum is " min

End

Nested Iteration / නිච්චිත පුනර්කරණය

```
Begin
line=1
  While line<=10
    stars=1
      while stars<=line
        display "*" on the same line
        stars=stars+1
      end while
    line=line+1
    Go to a new line
  End while
End
```

හස්තානුමේදන (Hand Traces)

Hand-tracing is a simulation of code execution in which you step through instructions and track the values of the variables.

ක්‍රමලේඛ සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ (ගැටළු විසඳීමේ ක්‍රියාවලියේ) පියවර

1. ගැටළුව තේරුම් ගැනීම/අර්ථ දැක්වීම
2. විසඳුම සැලසුම් කිරීම
3. ඇල්ගොරිතම සංවර්ධනය
4. ඇල්ගොරිතම පරීක්ෂා කිරීම
5. ඇල්ගොරිතමය ක්‍රමලේඛයක් බවට කේතනය කිරීම
6. ක්‍රමලේඛය පරීක්ෂාකිරීම හා නිදොස් කිරීම
7. ක්‍රමලේඛය නඩත්තුව හා ලේඛනගත කිරීම

Modularization

- Program එකක් විශාල සංකීර්ණ මෘදුකාංගයක් විවිධ කේත කොටස් වලින් සමන්විත විය හැකිය. කේත මිලියන ගණනක් (millions of lines of code) සමඟ programmers ල සිය ගණනකට වැඩ කිරීමට සිදුවේ. මෙවැනි පරිසරයක දී කේත මග හැරීම, මෙන්ම එකම කේත කොටස් නැවත නැවත ලිවීමට ද සිදු වේ.
- මෙම ගැටළු වලට විසඳුමක් ලෙස "modularization," යොදා ගනී.

Modularization

- විශාල පරිගණක ක්‍රමලේඛයක් මොඩියුල වලට වෙන්කර ලිවීම මෙමගින් සිදුකරයි.
- **Module:**
 - පරිගණක වැඩසටහනක් කාර්යයන් සමූහයක එකතුවකි. එවැනි පරිගණක වැඩසටහනක සමස්ථ කාර්යය වෙන් වෙන් වශයෙන් කාර්යයන් වලට වෙන්කර ගැනීමෙන් සමස්ථ කාර්යයම පහසු වේ. වෙන්කර ගත් එවැනි අනු කාර්යක් ඉටු කිරීම සඳහා වෙන්ව ලියන ලද කේත (codes) වල එකතුවක් තනි ඒකකයක් ලෙස ගත්කල Module එකක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය.
 - විවිධ පරිගණක භාෂා වල මෙම modules විවිධ නම් වලින් හඳුන්වයි.
 - Examples: subroutine, procedure, function, or method
 - උදා:-සෙල්සියස් වලින් උෂ්ණත්වය ආදානය කල විට ෆැරන්හයිට් වලට පරිවර්තනය කර ප්‍රතිදානය ලබා දීම.
Module 1. Input Procedure, Module 2:- Process Function, Module 3:- Output Procedure

- Modularization මගින්,

1. Codes becomes reusable - කේත නැවත නැවත භාවිතා කළ හැකිය
2. Easier to debug - දෝෂ හඳුනා ගැනීම පහසුය
3. Easier to manage - ක්‍රමලේඛනය කිරීම කළමනාකරනය පහසුය
4. Allows multiple programmers to work simultaneously - එක විට Programmers වැඩි පිරිසකට programming කළ හැකිය. එක් එක් මොඩියුලය වෙන වෙනම නිමකළ හැකිය
5. Makes identifying structures easier - සමස්ථ program එකේ ව්‍යුහය අවබෝධ කර ගැනීම පහසුය

Modularization

- Program එකක තිබිය හැකි මොඩියුල ගණන සීමා රහිත වේ.
- මොඩියුලයක් ක්‍රියාත්මක වීම (execute) සඳහා **Call(invoke)** කළ යුතුයි.
- මොඩියුලයක් ක්‍රියාත්මක වීම (execute) සඳහා **Call(invoke)** කළ හැකි වාර ගණන සීමා රහිත වේ.

Modularizing a Program

- බොහෝ programs ප්‍රධාන Program එකකින් (main) සමන්විත වන අතර, Main Program එක තුළ අනෙකුත් Modules අඩංගු කරයි. එහි දී එම modules වෙන් වෙන්ව හඳුනා ගැනීම සඳහා නම් කළ යුතුයි.
- Rules for naming modules different for every programming language
 - For this text:
 - Must be one word
 - Should be meaningful
 - Followed by a set of parentheses
 - Corresponds to module naming in Java, C++, C#

Modularizing a Program

Naming a Module

DON'T DO IT

These identifiers are not recommended.

Suggested Module Names	Comments
Superior identifiers	
<code>calculateGrossPay()</code>	Good
<code>calculateGross()</code>	Good—most people would interpret “Gross” to be short for “Gross pay”
Inferior or illegal identifiers	
<code>calGrPy()</code>	Legal, but cryptic
<code>calculateGrossPayForOneEmployee()</code>	Legal, but awkward
<code>calculate gross()</code>	Not legal—embedded space
<code>calculategrosspay()</code>	Legal, but hard to read without camel casing

Mashups

- සංකලනය යනු වෙබ් අඩවි සංවර්ධනයේ දී භාවිතා කරන සංකල්පයකි. වෙබ් පිටු හෝ වෙබ් යෙදුම් සකස් කිරීමේ දී ප්‍රභව එකකට වඩා වැඩි සංඛ්‍යාවකින් ලබා ගන්නා තොරතුරු එක් රූපමය අතුරු මුහුණතක ප්‍රදර්ශනය කිරීම මෙමගින් හඳුන්වයි.

ක්‍රමලේඛ සුසමාදර්ශ - programming paradigms

- ක්‍රමලේඛ සුසමාදර්ශයක් යනු ක්‍රමලේඛ කේත ලිවීමේ යම් රටාවක් හෝ ආකාරයක් හෝ විස්තර කරන ක්‍රමවේදයකි
- ක්‍රමලේඛ භාෂා වර්ගීකරණයට ද යොදා ගනී
- ප්‍රධාන ක්‍රමලේඛ සුසමාදර්ශ
 - විධානාත්මක - imperative
 - ප්‍රකාශනාත්මක - declarative
 - වස්තු නැඹුරු - object Oriented
- සමහර පරිගණක භාෂා වලට සුසමාදර්ශ එකකට වඩා තිබිය හැකිය
උදා:- python –imperative and object oriented

Good problem solving skills

Knowledge

Experience

Logic

End of the problem solution